

Järnvägsunderhållet är eftersatt.

FOTO: MAGNUS HJALMARSON NEIDEMAN/SVD/TT

JÄRNVÄGSUNDERHÅLL

Urspårad tågpolitik

Stora delar av Sveriges järnvägssystem är trasigt. Innan regeringen börjar bygga en ny stambana för höghastighetståg måste den se till att den befintliga tåggränsen inte riskerar att orsaka urspårningar.

Över 100 milsvensk tåggräns är i princip obrukbar. Detta rapporterade SVT i helgen. Enligt Trafikverket, som har känt till problemet länge, är 1 200 kilometer tåggräns full av sprickor som riskerar att orsaka urspårningar. Rälsten tillverkades med en defekt och borde ha bytts ut i sin helhet redan på 1990-talet. Att detta inte skett är en finansieringsfråga - Trafikverkets budget räcker inte till och de måste prioritera att åtgärda akuta problem när de väl uppstår.

Men att vänta tills ett problem uppstått kan få ödesdigra konsekvenser. För två år sedan spårade ett godståg ur på den norrländska stambanan på grund av samma sorts sprickor. Antalet sprickor har dessutom ökat på senare år. Situationen är särskilt bekymmersam på den södra stambanan. I och med att den är en av Sveriges tungt trafikerade tågsträckor är risken ansenlig. En sprucken räls på

fel plats vid fel tillfälle kan ha katastrofala följder.

Samtidigt som Trafikverket saknar pengar för att byta ut den trasiga rälsten lovar regeringen att satsa på höghastighetståg. Denna nya stambana, med räls anpassad för tåg som rör sig i hastigheter över 250 kilometer i timmen, ska stå klar senast år 2030. På mindre än femton år vill man bygga ett helt nytt rälsystem mellan knutpunkterna Stockholm, Göteborg och Malmö.

Den nuvarande regeringen har ingen finansieringsplan klar utan funderar på att delvis låta kommunerna betala, eftersom höghastighetståg anses gynna jobb- och befolkningstillväxten. Den tidigare alliansregeringen, som inledde satsningarna på höghastighetståg, beräknade kostnader till cirka 140 miljarder kronor.

Innan regeringen satsar på ett nytt, och för svenska förhållanden både oprövat och kritiserat system, vore det lämpligt att avsätta pengar för att byta ut den gamla rälsten som idag utgör en direkt fara för tågtrafikanter. Socialdemokraterna och Miljöpartiet har förvisso avsikt att öka anslagen för vidmakthållande av statens transport-

infrastruktur, som även innefattar vägunderhåll, med 1,24 miljarder kronor under de kommande tre åren. Det förutsätter dock att de får igenom sin budget i riksdagen. När regeringen föreslog ökningen i höstas röstades den ner av oppositionen.

Konceptet med höghastighetståg har kritiserats från olika håll: miljönyttan ska vara försumbar om man räknar med den omfattande utbyggnaden av infrastruktur som krävs, det svenska landskapet är för kuperat för att tågen ska kunna gå i maxhastighet, tidsvinsten blir enbart marginell sett till den enorma kostnaden för projektet.

Oaktat detta så är det viktigare att se till att det tågnät vi har idag är brukbart innan vi satsar på framtida teknisk utveckling. Utgår man ifrån alliansregeringens beräkningar skulle satsningen på höghastighetståg - förutsatt att budgeten håller - kosta över nio miljarder kronor per år. Det är pengar som med fördel skulle kunna viga åt att först rusta upp den befintliga rälsten så att vi i väntat på höghastighetstågen kan åka normalhastighetståg utan att riskera livet.

RENATE LARSSEN

En sprucken räls på fel plats vid fel tillfälle kan ha katastrofala följder.

Befria det civila samhället från staten

Skattepengar används för att finansiera skrivstugor för kvinnliga wikipediaredigerare. Det väcker frågor om civilsamhällets roll.

TEXT
RENATE LARSSEN
renate.larssen@smp.se
0470-77 05 00

Föreningen Wikimedia Sverige driver ett projekt som syftar till att få fler kvinnor att aktivt engagera sig i redigeringen av wikipediaartiklar. Enligt en undersökning som de själva låtit genomföra i december 2014 nyttjar lika många kvinnor som män hemsidan för informationssökning, men endast 13 procent av artikelförfattarna är kvinnor.

För tredje året i rad tilldelas föreningen statligt stöd för projektet, som går ut på att ordna så kallade skrivstugor för kvinnor som vill lära sig att redigera texter på wikipedia. I år uppgår stödet till närmare en halv miljon kronor, trots att det enligt föreningens egen utsago inte gett någon mätbar effekt på antalet kvinnliga redigerare.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor som valt att betala ut denna summa har gjort bedömningen att den ojämna fördelningen mellan manliga och kvinnliga författare på wikipedia är ett problem som behöver åtgärdas av staten, det vill säga skattebetalarna.

Men är den verkligen det? Det är tveksamt hur ett ökat antal kvinnliga wikipediaredigerare skulle förbättra civilsamhällets förutsättningar. Varken kunskap eller pedagogik sitter i könskromosomerna. Inte heller tillgängligheten till informationen skulle bli smidigare.

Dessutom har projektet inte haft någon effekt. Vilken är samhällsvinsten som motiverar upprepat statligt stöd till ett projekt som inte uppfyller sitt syfte?

Det största problemet är dock inte Myndighetens för ungdoms- och civilsamhällesfrågor beslut, utan dess uppdrag. Själva definitionen av ett civilsamhälle är att det verkar ut utan vare sig statlig inblandning eller offentlig finansiering. Genom att bedriva politik för civilsamhället motverkas idén om en självständigt styrd bortom politikens inflytande.

SMÅLANDSPOSTEN

Smålandsposten, Växjö 2015. Årgång 149

Besöksadress: Linnégatan 2B, Växjö

Postadress: 351 70 Växjö

Telefon: 0470-77 05 00 (må-fr 08-17, lö-sö stängt)

Chefredaktör:

Magnus Karlsson
(magnus.karlsson@smp.se)

Ansvarig utgivare:

Johan Persson
(johan.persson@smp.se)

Stf ansvarig utgivare:

Kristina Bingström & Johan Persson

Politisk chefredaktör:

Marcus Svensson
(marcus.svensson@smp.se)

Nyhetschef:

Jens Pehrson (jens.pehrson@smp.se)

Vd Gota Media AB:

Boine Gepertz

Så kontaktar du tidningen:

Nyhetschefen: 0470-77 06 07

Efter kl 17: 0470-77 04 00

Sport: 0470-77 06 60

Fax: 0470-484 25, 484 26

Lokalredaktioner:

Alvesta: 0472-231 90 (fax 101 67)

Lessebo: 0478-481 40 (fax 103 42)

Tingsryd: 0477-541 30 (fax 317 80)

Åseda: 0474-717 50 (fax 102 70)

Älmhult: 0476-487 50 (fax 713 50)

Företagsannonser:

Tel: 0470-77 04 40

Måndag-torsdag 8-17 (lö-sö stängt)

Fax: 0470-484 75

E-post: bokning@smp.se

material@smp.se

Bankgiro: 5101-6061

För all annonsering gäller normerna

för annonsering och bestämmelserna

för annonsförmedling.

Kundcenter

Prenumerationsärenden,

privatannonser:

0470-77 05 00

(må-to 8-19, fr-sö 8-17)

Fax: 0470-72 94 20

E-post: kundcenter@smp.se

Prenumerationspriser:

Månadskonto 212,-

Företagspren/år 3060,-

Tipsa oss!

Telefon: 0470-77 06 07

E-post: nyheter@smp.se

Utebliven tidning:

0771-87 30 36 (mån-lör, söndag)

vaxjo@tidningsbarama.se

Ljungbyområdet: 036-291 84 00

För insänt material ansvaras ej. Allt material lagras elektroniskt. Den som skickar in material till Smålandsposten förutsätts medge elektronisk publicering.